

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ ΤΟΥ ΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

1) Τὰ ἐν ταῖς Εὐρωπαϊκαῖς ἐπαρχίαις.

Ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μεταβαίνοντες εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους Ἐπαρχίας εὐρίσκομεν τοὺς Ἀρχιερεῖς οὕτω τοῦ ποιμνίου προεστῶτας, ὡς τὸν Πατριάρχην ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Ὡς δὲ παρὰ τούτῳ, οὕτω καὶ παρ' ἐκείνοις ἑκασταχοῦ παρίστατο καὶ ἕτεραί τις κοσμικὴ Ἀρχή, ἡ τῶν Προεστῶτων ἢ Δημογερόντων, οἵτινες μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκυβέρνην τὰ κοινὰ τῶν Χριστιανῶν. Οἱ Ἀρχιερεῖς ὁμως, ὡς εἴρηται¹, κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἦσαν παιδείας κάτοχοι, ἔστιν ὅτε οὐ μικρὰς διὸ ἀπ' αὐτῆς ἔτι τῆς ἀλώσεως μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων καὶ Πατριάρχαι λογιώτατοι ἐκόσμησαν τοὺς θρόνους τῶν Χρυσοστόμων καὶ Γρηγορίων καὶ Ἀθανασίων, Ἀρχιερεῖς δὲ πλείστοι ὄσοι, ἄνδρες λόγιοι, συγγραφεῖς φιλοπονώτατοι, μὴ ἐντροφῶντες ἐν βιβλιοθήκαις πλουσίαις, ἐφάνησαν ἀντάξιοι τὴν παιδείαν καὶ τὸν ζῆλον τῶν ἀρχαίων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων². Τινὲς μάλιστα αὐτῶν καὶ Σχολὰς ἐν ταῖς

(1) Ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 13.

(2) Πατριάρχαι: Μάξιμος ὄγδοος μετὰ τὴν ἀλωσιν (1488), Ἰερεμίας ὁ Β' ὁ Τρανὸς ἐξ Ἄγχιάλου (1580), Μελέτιος ὁ Πηγᾶς Ἀλεξανδρείας (1590), Μητροφάνης Κ]πόλεως ὁ ἀπὸ Καισαρείας (1588), Κύριλλος Λούκαρις Κ]πόλεως (1630), Ἀθανάσιος ὁ Πατελάριος Κ]πόλεως (1680), Θεοφάνης ὁ Ἱεροσολύμων (1610) (Σ. Βλασοπούλου υπεράσπισις τῆς γραικ. Ἐκκλησίας σελ. ιη.), Νεκτάριος ὁ Ἱεροσολύμων (1660), Γεράσιμος ὁ Ἀλεξανδρείας (1680), Δοσίθεος ὁ Ἱεροσολύμων (1690), Χρύσανθος ὁ Νοταρᾶς Ἱεροσολύμων (1710), Κοσμάς ὁ Ἀλεξανδρείας (1719) (γράφας περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα ἐν χειρ. ὑπ' ἀρ. 299 τῆς τοῦ Ἀγιοταφ. Μετοχ. Βιβλιοθήκης), Σωφρόνιος ὁ Κ]πόλεως (1780), Ἀνθιμος ὁ Ἱεροσολύμων (1780) (Βρετοῦ Β', 240), Σαμουήλ Κ]πό-